

Yarı Sürekli Çalışan Bir Koku Alma (Deodorizasyon) Sistemi

Vinterizasyon

Kışlatma ya da stearinsizleştirme olarak da tanımlanan bu işlem daha çok salata vb. amaçlarla sıvı olarak kullanılacak bitkisel yağlara, özellikle; saydam ambalajlar içinde pazarlanan pamuk, ayçiçeği ve soya yağlarına uygulanır.

İşlemin Amacı : Düşük sıcaklıklarda, örneğin buzdolabı koşullarında, kristalize olmaya başlayarak yağda bulanık bir görünüm kazandıran ya da tortulanmaya neden olan stearinlerin yağdan uzaklaştırılmasıdır.

İşlemin Prensibi : yağların yavaşça soğutulması suretiyle yağda bulunan erime sıcaklığı yüksek trigliseridlerin kristal oluşturmasının sağlanması ve takiben yağların soğukta filtreden geçirilmesi suretiyle yağın erime sıcaklığı yüksek fraksiyonlarından arındırılmasıdır.

Vinterizasyon

İşlemin Uygulanışı : 30-40 °C sıcaklıktaki yağ çok yavaş olarak karıştırılarak yaklaşık 18-24 saatte 3-6 °C'ye kadar soğutulur. Soğutma, vinterizasyon tanklarına yerleştirilen soğutma serpantinlerinden soğuk tuzlu su ya da propilen glikol geçirilerek yapılır. Soğutucu ile yağın sıcaklıkları arasında çok fazla fark olmaması gerekir. Yağın sıcaklığı 15 °C'ye düşene değin fark ~13 °C kadar olabilirse de bu aşamadan sonra farkın 5 °C'yi aşmaması istenir. Aksi halde, hızlı soğumadan dolayı ayrılması güç küçük kristaller oluşur.

106

Vinterizasyon

İstenen soğukluğa getirilen yağın sıcaklığı önce 1-2 °C yükselir sonra tekrar düşer. Bu sıcaklıkta yağ 6-8 saat bekletilir ve takiben filtreden geçirilir.

Soğutmanın başlangıcında yağa katılacak az miktardaki kiesel guhr, oluşacak kristaller için çekirdek görevi görerek daha iri kristaller oluşmasına yardımcı olur.

107

Vinterizasyon

İşlemin Kontrolü : Bu amaçla uygulanan **en yaygın test AOAC “Soğuk Testi”** dir. Bu yöntemin esası şöyle özetlenebilir: Filtre edilen yağ, 4 oz (~ 110-120 ml)'lik ağzı kapalı bir şişeye doldurularak 0 °C'deki buz banyosuna daldırılır ve 5.5 saat bekletilir. Vinterizasyon işleminin başarılı kabul edilebilmesi için, bu süre sonunda yağın duru bir görünümde olması, herhangi bir bulanıklık olmaması gerekir.

Vinterizasyon Üzerinde Etkili Faktörler

1. Gliserid kompozisyonu
2. Soğutma hızı
3. Karıştırma hızı
4. Kristalizasyon sıcaklığı
5. Kristalizasyon süresi